

A XX. századi diktatúrák és az Egyház kapcsolata

Oktató: Tömördi Viktor OFM

A tanegység célja: A hallgatókkal megismertetni a XX. században megjelenő ideológiai küzdelmeket. A hallgató ismerje meg, hogy mennyire vált figyelmessé az Római Katolikus Egyház a keresztény ellenes ideológiákra. Egy-egy konkrét eredmény világviszonylatban való megismerése.

Fejlesztendő kompetenciák: A hallgató tanulja meg a különbségtételt a társadalmi átalakulások és az ideológiai változások között. A hallgató tudjon eligazodni a különböző ideológiai áramlatok között. A hallgató ismerje fel a vallás-és egyházellenes jogi intézkedések mértékét.

Tematika:

- 1, A diktatórikus hatalmak megjelenése a világtörténelemben
- 2, A diktatúrák ideológiái és az Egyház
- 3, Forradalmak, polgárháborúk és az Egyház
- 4, A kommunizmus nevében indított egyházak elleni támadás
- 5, A nácizmus nevében indított egyházak elleni támadás
- 6, A XX. századi „vértanú akták” megjelenése és megismerése
- 7, Az iszlám nevében indított támadás a keleti-egyházak ellen
8. Az afrikai vallásháborúk
- 9, A magyartanácsköztársaság kapcsolata a katolikus egyházzal
10. A rákosi-rendszer vallás ellenes intézkedése
- 11, A kádár-rendszer egyházi személyek elleni fellépései
- 12, A „földalatti egyház” működési lehetőségei a kommunista időszakban
13. A magyar szerzetesrendek és a diktatórikus hatalmak kapcsolata

Követelmény: A hallgató ismerje meg a legújabb szakirodalmat, amely a XX. századról szól. A hallgató egy-egy témában önálló port-fóliós előadást készítsen. A hallgató ismerje meg a filmművészet különböző alkotásait, amelyek e témához köthetők.

Irodalom: 1, Mészáros István: Ki maradt tananyag 2, Balogh Margit–Gergely Jenő: Egyházak az újkori Magyarországon. 1790–1992. 3, Tusor Péter: Katolikus egyház a 18–19. századi Magyarországon. (PPKE BTK, 2008) 4, Martina, Giacoma: La Chiesa nell’età dell’assolutismo, del liberalismo, del totalitarismo da Lutero ai nostri giorni, Morcelliana, (Fordítás) 5, Török József: Egyetemes egyháztörténelem 6, Szántó Konrád: A katolikus egyház története. II 7, Wolfgang Beinert: A kereszténység 8, Casaroli: A türelem vértanúsága 9, Andrea Riccardi: Keresztények a vértanúság századában 10, Denzinger – Hünermann: Hitvallások és az Egyház Tanítóhivatalának megnyilatkozásai 11, Tony Lane: A keresztény gondolkodás rövid története 12, Salacz Gábor: Állam és egyház Magyarországon a dualizmus korában. 1867–1918. 13, Adriányi Gábor: A katolikus egyház története a huszadik században 14. Adriányi Gábor: A Vatikán keleti politikája és a Vatikán 1938-1978. 15, Adriányi Gábor: Európa társadalomtörténete a 20. században 16. Balogh Margit: Egyházak a szovjetrendszerben 17. Balogh Margit-Gergely Jenő: Állam, egyházak, vallásgyakorlás Magyarországon 1790-2005 18. Balogh Margit-Szabó Csaba: A Grósz-per 19. Bánkúti Gábor: A szerzetesrendek feloszlása 20, Binder Richárd: Az egyházak elleni politikai, ideológiai harc Magyarországon 1951/52-ben